

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 494/2025-32

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **Rímskokatolícka cirkev Farnosť Obid**, Kráľa Štefana 42, Obid, IČO 34 015 744, zastúpenej AKBodnár advokátska kancelária s.r.o., Továrenská 1, Štúrovo, proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky č. k. 13C/163/2017-747 zo 14. mája 2025 takto

rozhodol:

1. Uznesením Okresného súdu Nové Zámky č. k. 13C/163/2017-747 zo 14. mája 2025 **bolo porušené** základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Uznesenie Okresného súdu Nové Zámky č. k. 13C/163/2017-747 zo 14. mája 2025 **zrušuje a vec vracia** Okresnému súdu Nové Zámky na ďalšie konanie.
3. Okresný súd Nové Zámky **je povinný** sťažovateľke nahradiť trovy konania v sume **949,17 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka označená v záhlaví tohto rozhodnutia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 14. júla 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením okresného súdu namietaným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhuje zrušiť napadnuté rozhodnutie a priznať jej náhradu trov konania. Uznesením

ústavného súdu č. k. I. ÚS 494/2025-15 z 3. septembra 2025 bola ústavná sťažnosť prijatá na ďalšie konanie v celom rozsahu.

2. Sťažovateľka sa ako žalobkyňa proti žalovaným 1. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], 2. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], 3. [REDAKOVANÉ], domáhala žalobou určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 13C/163/2017.

3. Okresný súd uznesením č. k. 13C/163/2017-723 z 2. apríla 2025, ktoré bolo vydané vyšším súdnym úradníkom, rozhodol tak, že žalovaní 1 až 3 sú povinní zaplatiť spoločne a nerozdielne sťažovateľke náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania vo výške 16 670,62 eur.

4. Proti tomuto uzneseniu žalovaní podali sťažnosť.

5. Okresný súd napadnutým uznesením č. k. 13C/163/2017-747 zo 14. mája 2025 zmenil uznesenie vydané vyšším súdnym úradníkom tak, že každý zo žalovaných 1 až 3 je povinný zaplatiť sťažovateľke náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania vo výške 734,99 eur.

II.

Argumentácia sťažovateľky

6. Podstatou argumentácie sťažovateľky je skutočnosť, že podľa jej názoru je napadnuté rozhodnutie arbitrárne a nepreskúmateľné.

7. Sťažovateľka namieta, že okresný súd jej nedoručil sťažnosť žalovaných na vyjadrenie, ale bola doručená až s novým rozhodnutím, v dôsledku čoho sa sťažovateľka nemala možnosť so sťažnosťou oboznámiť a vyjadriť sa k nej. Namietané rozhodnutie je preto pre sťažovateľku prekvapivé.

8. Sťažovateľka argumentuje, že okresný súd jej napadnutým uznesením (na rozdiel od uznesenia vydaného vyšším súdnym úradníkom) nepriznal v rámci náhrady trov konania súdny poplatok vo výške 199 eur (2 x 99,50 eur, a to za podanie žaloby a podanie odvolania).

9. Okresný súd ďalej nepriznal sťažovateľke daň z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“) aj napriek tomu, že právny zástupca sťažovateľky bol počas celého konania platcom DPH a osvedčenie o registrácii DPH bolo pripojené k vyčísleniu trov konania.

10. Právny zástupca sťažovateľky zmenil počas súdneho konania spôsob výkonu advokácie z fyzickej osoby na spoločnosť s ručením obmedzeným, ale k vyčísleniu trov konania sťažovateľka pripojila obidve osvedčenia o registrácii DPH (na subjekt AKBodnár advokátska kancelária s.r.o. a aj na subjekt Mgr. Csaba Bodnár).

11. Z výpisu z obchodného registra vyplýva, že subjekt AKBodnár advokátska kancelária s.r.o. je právnym nástupcom subjektu Mgr. Csaba Bodnár na základe zmluvy o predaji podniku, preto na nový subjekt prešli všetky pohľadávky a záväzky.

12. Uznesenie vydané vyšším súdnym úradníkom vychádzalo pri určení výšky trov konania z hodnoty nehnuteľností. Sťažovateľka k vyčísleniu trov konania predložila okresnému súdu znalecký posudok č. 11/2025, ktorým bola určená hodnota nehnuteľností k začatiu poskytovania právnej služby. Avšak okresný súd napadnutým rozhodnutím (na rozdiel od uznesenia vydaného

vyšším súdnym úradníkom) neurčil výšku trov konania podľa hodnoty nehnuteľností, ale iba vo výške 1/13 výpočtového základu s odôvodnením, že táto hodnota nebola známa v priebehu súdneho konania.

13. Sťažovateľka namieta, že znalecký posudok určoval nielen súčasnú hodnotu nehnuteľností, ale aj ich hodnotu k momentu začatia poskytovania právnej služby a sťažovateľka vyčíslila trovy konania z hodnoty ku dňu začatia poskytovania právnej služby.

III.

Vyjadrenie okresného súdu a replika sťažovateľky

III.1. Vyjadrenie okresného súdu:

14. Na výzvu ústavného súdu na vyjadrenie k ústavnej sťažnosti reagovala podpredsedníčka okresného súdu, ktorá v podaní sp. zn. Spr 106/2025 zo 7. októbra 2025 poukázala na vyjadrenie zákonného sudcu, ktorý svoj právny názor uviedol v napadnutom rozhodnutí a na tomto svojom názore zotrúva, poukazujúc na body 13 až 17 odôvodnenia, s tým, že pokiaľ ide o tú časť ústavnej sťažnosti, ktorá sa týka nepriznania súdneho poplatku vo výške dvakrát po 99,50 eur, zo spisu vyplýva, že sťažovateľka uvedené poplatky v konaní zaplatila, no pri rozhodovaní jej súd tieto opomenul priznať.

III.2. Vyjadrenie zúčastnených osôb:

15. Na výzvu ústavného súdu na vyjadrenie k ústavnej sťažnosti zúčastnené osoby nereagovali.

III.3. Replika sťažovateľky:

16. Sťažovateľka sa na výzvu ústavného súdu vyjadrila k stanovisku podpredsedníčky okresného súdu podaním doručeným ústavnému súdu 20. októbra 2025 tak, že okresný súd vo svojom stanovisku nereflektuje na porušenie označených práv sťažovateľky, ku ktorému došlo nedoručením sťažnosti žalovaných 1 až 3 proti uzneseniu, ktoré bolo vydané vyšším súdnym úradníkom.

17. Podľa sťažovateľky jej bola odňatá možnosť vyjadriť sa k sťažnosti žalovaných 1 až 3 proti uzneseniu, ktoré bolo vydané vyšším súdnym úradníkom, keďže predmetná sťažnosť jej bola doručená až spolu s napadnutým rozhodnutím. Sťažnosť žalovaných 1 až 3 mala byť sťažovateľke doručená ešte pred vydaním napadnutého rozhodnutia tak, aby mala možnosť sa k nej vyjadriť. Doručením sťažnosti žalovaných 1 až 3 až po vydaní napadnutého rozhodnutia bola sťažovateľke zmarená možnosť vyjadriť sa k nej.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

18. Ústavný súd v súlade s § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania vo veci ústavnej sťažnosti, keďže na základe podania okresného súdu, berúc do úvahy skutočnosti vyplývajúce zo súdneho spisu vzťahujúceho

sa na napadnuté konanie, dospel k záveru, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

19. Podstatou argumentácie sťažovateľky je námietka porušenia označených základných práv napadnutým uznesením okresného súdu tým, že sťažovateľka nemala možnosť vyjadriť sa k sťažnosti žalovaných 1 až 3 proti uzneseniu, ktoré bolo vydané vyšším súdnym úradníkom, okresný súd jej nepriznal v rámci náhrady trov konania súdny poplatok vo výške dvakrát po 99,50 eur (žaloba, odvolanie) a sťažovateľke nebola priznaná DPH. Podľa sťažovateľky výška trov konania mala byť určená podľa hodnoty nehnuteľností (a nie iba vo výške 1/13 výpočtového základu).

20. Ústavný súd prioritne uvádza, že nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (I. ÚS 31/05). Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neudržateľné (podobne aj IV. ÚS 43/04).

21. Vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd uvádza, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

22. Rozhodovanie o náhrade trov konania je integrálnou súčasťou súdneho konania, a preto všeobecný súd pri poskytovaní súdnej ochrany podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže rozhodnutím, ako aj postupom predchádzajúcim jeho vydaniu, ktorý nie je v súlade so zákonom (čl. 46 ods. 4 a čl. 51 ods. 1 ústavy), porušiť základné právo účastníka konania na súdnu ochranu (obdobne II. ÚS 56/05). Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je *ratione materiae* aj právo na rozhodnutie o trovách konania, resp. o náhrade trov konania v súlade so zákonom (Robins c. Spojene kráľovstvo z 23. 9. 1997).

23. Z judikatúry ústavného súdu (IV. ÚS 248/08) vyplýva, že rozhodovanie o trovách konania pred všeobecnými súdmi zásadne patrí do právomoci týchto súdov, pri ktorom sa prejavujú atribúty ich nezávislého súdneho rozhodovania. Ústavný súd preto iba celkom výnimočne podrobnejšie preskúmava rozhodnutia všeobecných súdov o trovách konania. Vo všeobecnosti platí, že pochybenie pri rozhodovaní o náhrade trov konania spravidla nedosahuje samo osebe takú intenzitu, na základe ktorej možno vysloviť porušenie základných práv a slobôd, akokoľvek sa môže účastníka konania citeľne dotknúť. Ústavný súd pri posudzovaní problematiky trov konania, t. j. problematiky vedľajšej vo vzťahu k predmetu konania pred všeobecnými súdmi, postupuje nanajvýš zdržanlivo a k zrušeniu napádaného výroku o trovách konania sa uchýli iba výnimočne, napr. keď zistí, že došlo k porušeniu práva na súdnu ochranu extrémnym spôsobom alebo že bolo zasiahnuté aj iné základné právo (II. ÚS 31/04, IV. ÚS 311/2012, IV. ÚS 210/2013, IV. ÚS 192/2014).

24. Ústavný súd sa oboznámil s napadnutým uznesením okresného súdu, aby v kontexte jeho obsahu vyhodnotil obsah námietok prezentovaných sťažovateľkou v ústavnej sťažnosti. Zároveň posúdil zlučiteľnosť obsahu napadnutého uznesenia s limitmi vyjadrenými v čl. 46 ods. 1 ústavy

a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie sa namieta. Inými slovami, posudzoval ústavnú udržateľnosť napadnutého uznesenia.

25. V relevantnej časti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia sa uvádza, že hodnota predmetu konania počas priebehu konania nebola známa a sťažovateľka v priebehu konania nepredložila súdu žiadnu listinu, ktorou by preukazovala hodnotu predmetu sporu. Hodnotu predmetu konania sťažovateľka preukázala až v súvislosti s vyčíslením výšky trov konania, a preto podľa súdu je základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby vo výške 1/13 výpočtového základu (bod 13 odôvodnenia).

26. V súvislosti s námietkou o nepriznaní DPH sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uvádza, že spoločnosť AKBodnár advokátska kancelária s.r.o., Štúrovo, sa stala platcom DPH 1. januára 2024, a preto za úkony právnej služby vykonané pred týmto dátumom (čo sú všetky úkony právnej služby vykonané v tomto konaní) právnenému zástupcovi sťažovateľky neprináleží DPH (bod 16 odôvodnenia).

27. Ústavný súd konštatuje, že okresný súd vo svojom vyjadrení k ústavnej sťažnosti uviedol, že sťažovateľke opomenul priznať náhradu súdneho poplatku vo výške dvakrát po 99,50 eur. Tento postup okresného súdu spočívajúci v nepriznaní náhrady súdneho poplatku vo výške dvakrát po 99,50 eur za podanie žaloby a odvolania považuje ústavný súd za ústavne neudržateľný a porušujúci označené práva sťažovateľky.

28. Pokiaľ išlo o námietku sťažovateľky o nemožnosti vyjadriť sa k sťažnosti žalovaných 1 až 3 proti uzneseniu, ktoré bolo vydané vyšším súdnym úradníkom, z dôvodu oneskoreného doručenia uvedenej sťažnosti k tejto námietke okresný súd nezaujal žiadne stanovisko. Ústavný súd zo spisu okresného súdu zistil, že uvedená sťažnosť bola sťažovateľke doručená až spolu s napadnutým rozhodnutím okresného súdu, v dôsledku čoho sa sťažovateľka nemala možnosť k nej vyjadriť. Tento postup okresného súdu nie je podľa názoru ústavného súdu ústavne udržateľný.

29. S námietkami sťažovateľky o nepriznaní DPH a určení výšky trov konania sa bude okresný súd povinný podrobne vysporiadať ústavne konformným spôsobom s ohľadom jednak na § 477 ods. 1 Obchodného zákonníka v kontexte zmluvy o predaji podniku z 27. decembra 2023 (k otázke priznania DPH právneho zástupcu a k otázke určenia hodnoty nehnuteľností predloženým znaleckým posudkom č. 11/2025 Ing. Štefana Motúza z 10. februára 2025), zohľadniac relevantnú judikatúru ústavného súdu (m. m. III. ÚS 363/2023).

30. S ohľadom na všetky už uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, že napadnutým uznesením okresného súdu došlo k porušeniu práv sťažovateľky vyjadrených v čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

V.

Zrušenie napadnutého rozhodnutia a vrátenie veci na ďalšie konanie a rozhodnutie

31. Keďže ústavný súd rozhodol, že napadnutým uznesením došlo k porušeniu označených práv sťažovateľky, bolo potrebné zároveň v zmysle čl. 127 ods. 2 ústavy a § 133 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodnúť o jeho zrušení a v záujme efektívnej ochrany práv sťažovateľky aj vrátiť vec v zmysle § 133 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde okresnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie (bod 2 výroku tohto nálezu).

32. Po zrušení napadnutého uznesenia a vrátení veci na ďalšie konanie bude okresný súd povinný opätovne rozhodnúť o sťažnosti žalovaných 1 až 3 proti uzneseniu okresného súdu, ktoré bolo vydané vyšším súdnym úradníkom, pričom bude viazaný právnym názorom ústavného súdu vyjadreným v tomto náleze (§ 134 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

VI. Trovy konania

33. Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania v celkovej sume 949,17 eur (bod 3 výroku tohto nálezu).

Návrh na priznanie trov právneho zastúpenia ústavný súd posudzoval podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Sťažovateľke priznal trovy právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2025 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie ústavnej sťažnosti) v sume po 371 eur a režijný paušál v sume po 14,84 eur. K tomu bola pripočítaná DPH vo výške 23 % za úkony vykonané v roku 2025, čo predstavuje sumu 177,49 eur, keďže právny zástupca sťažovateľky je vedený v zozname daňových subjektov registrovaných pre DPH. Ústavný súd nepriznal sťažovateľke náhradu trov konania za úkon repliky sťažovateľky z dôvodu, že išlo len o stručné zopakovanie argumentácie už obsiahnutej v ústavnej sťažnosti.

34. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. novembra 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu